

Водич кроз домаћу стручну периодику

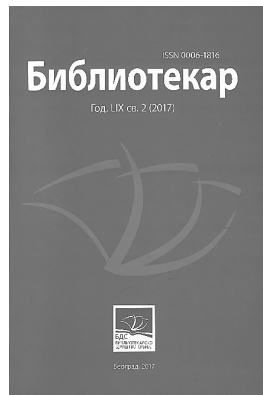
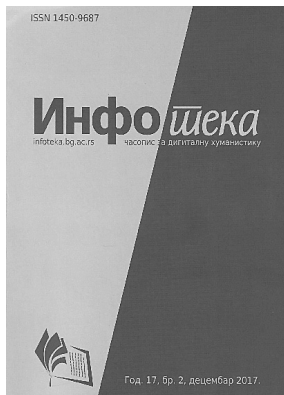
(новембар 2017–мај 2018)

Ивана Тодоровић
Народна библиотека Србије, Београд
ivana.todorovic@nb.rs

„Водич кроз домаћу стручну периодику“ у овом броју *Читалишта* обухвата следеће наслове се-ријских публикација: *Археографски прилози, зборник радова Одељења за археографију Народне библиотеке Србије*, главни и одговорни уредник Ласло Блашковић (39/2017), *Бележница, часопис за библиотекарство, књижевност и културу* Народне библиотеке Бор, главни и одговорни уредник Виолета Стојменовић (34–35/2018), *Библиопис, часопис за књижевност, уметност, културу и библиотекарство* Народне библиотеке „Доситеј Новаковић“ Неготин, уредник Власта Младеновић (11–12/2017); *Библиотекар, часопис за теорију и праксу библиотекарства* Библиотекарског друштва Србије, главни и одговорни уредник Драгана Грујић (2/2017); *Библиотечки указ* Градске библиотеке у Новом Саду, главни уредник Милица Кирћански (37/2017); *Вести*, гласило Библиотеке Матице српске, главни уредник Селимир Радуловић (104/2017 и 105/2018); *Високошколске библиотеке*, стручно гласило Заједнице библиотека универзитета у Србији, главни и одговорни уредник Вера Петровић (3/2017); *Глас библиотеке, часопис за библиотекарство* Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ у Чачку, главни и одговорни уредник Богдан Трифуновић (23/2017); *Гласник Народне библиотеке Србије*, главни и одговорни уредник Ласло Блашковић (17/2017); *Инфошека, часопис за дигиталну хуманистику*, главни и одговорни уредник Цветана Крстев (2/2017); *Годишњак библиотеке Срема* у издању Подружнице библиотекара Срема и Библиотеке „Глигорије Возаровић“ у Сремској Митровици, главни уредник Ружица Станковић, одговорни уредник Миљана Дмитровић Торма (17/2016); *Корак библиотеке, часопис за културу и библиотечко-информациону делатност* Народне библиотеке Ужице, главни и одговорни уредник Драгослава Родаљевић (2/2017); *Крагујевачко читалиште*, лист Народне библиотеке „Вук Караџић“ у Крагујевцу, уредник Марија Ракић Шаранац (44/2017); *Мозаик*, информативно гласило Градске библиотеке у Новом Саду, главни и одговорни уредник Драган Којић, (122/2017); *Слово Ђурилово*, годишњак Библиотеке „Браћа Настасијевић“ Горњи Милановац, главни и одговорни уредник Нада Вељић (14/2017); *Сусрети библиотеграфа у спомен на др Георгија Михаиловића, зборник радова са истоименој научној сасџанка одржаној 18. новембра 2016. године у Народној библиотеци „Др Ђорђе Натшоевић“ Инђија*, одговорни уредник Бранислава Танасић, главни уредник Дејан Вукићевић (штампано 2017); *Читалиште, научни часопис за теорију и праксу библиотекарства* Градске библиотеке Панчево и Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, главни уредник Гордана Стокић Симончић, одговорни уредник Горан Траиловић (31/2017) и *Школски библиотекар, часопис Друштва школских библиотекара Србије*, уредник Маја Радоман Цветићанин (9/2018). Наведеним насловима прикључили смо *Mons Aureus, часопис за књижевност, уметност и друштвена питања* у издању Народне библиотеке Смедерево, главни и одговорни уредник Драган Мрдаковић (56 и 57–58/2017) и представили прилоге објављене у оквиру *Екслибриса*, сталне рубрике посвећене библиотекарству.

Следећи утврђену концепцију *Водича* у претходних десет бројева *Читалишта*, и у овом се детаљније бавимо тематским круговима у које могу бити сврстани радови објављени у наведеним домаћим часописима.

Водич започињемо преводима стручних радова из иностране издавачке продукције, објављених у домаћој стручној периодици у обухваћеном периоду. *Вести БМС* у броју 104 објављују текст „Жене, информисање и библиотеке“ – превод интервјуа са Матилдом Коскас (Mathilde Koskas), координаторком IFLA-ине Специјалне интересне групе *Жене, информисање и библиотеке*, а у броју 105 је представљен национални пројекат *Дигитална библиотека и дигитални архив* који реализују Словачка национална библиотека и Словачки национални архив. Актуелно *Читалиште* доноси прилог „Шта чини иновације успешним? Искуство увођења иновација у Националној библиотеци Холандије“ аутора Хилделис Балк, Елсбет Квант и Клеменса Недекера (Hildelies Balk, Elsbeth Kwant и Clemens Neudecker), а *Високошколске библиотеке* наставак превода другог и почетак трећег поглавља књиге *Историја начела библиотекарства* аутора Џејмса Томпсона (James Thompson). У 9. броју часописа *Школски библиотекар* објављен је текст

„Зашто сам водила дневник библиотекара“ аутора Ирине Ивановне Тихомирове (Ирина Ивановна Тихомирова) док је у *Библиошечком џушоказу* публикован прилог о Градској библиотеци у Орхусу у Данској.

Последњи број *Корак библиотеке* доноси два превода: „За нову видљивост јавних библиотека“ (Изабел Бон – Isabelle Baune, превела Данијела Кермеци) и „Лек за душу: примена библиотерапије у библиотеци: методичка упутства“ (Жак Перио – Jacques Perriault), у преводу Гордане Стевић.

Историја библиотека је редовно заступљена тема у домаћим гласилима. Бојан Ђорђевић се бави стварањем и краткотрајним радом Државне централне библиотеке ДФЈ (ФНРЈ) у Београду (*Библиошечкар*). Историјат бачкопаланачких штампарија Јозефа Криштофека и Јозефа Блазека и њихову издавачку делатност у периоду од 1882. до 1946. године представиле су Драгана Петрић и Никола Миливојевић док Горан Миланов описује развој библиотекарства у општини Босилеград (*Глас библиотеке*). Јадранка Бајуновић говори о настанку и раду Народне српске читаонице у Шиду док рад Надежде Цветковић прати развој Народне библиотеке „Симеон Пишчевић“ у Шиду од њеног оснивања до данас (*Годишњак библиотеке Срема*). Биљана М. Ђурашиновић је аутор текста „Народне књижнице и читаонице као облик јавног библиотекарства у Србији од 1918. до 1941. године“ (*Чишљалиште*). Иван Стојановић пише о настанку Градске библиотеке у Вршцу (*Mons Aureus*, 57–58). У другом броју *Корак библиотеке* објављен је наставак рада који потписују Биљана Давидовски и Милица Росић на тему историје библиотека Златиборског округа у периоду од краја Другог светског рата до 1980. године. Нови број *Библиојиса* публикује рад Бранке Драгосавац о просветним и културним приликама у Неготину до 1918. године, а *Слово Ђурилово* прилог Марије Петковић о историјском развоју Библиотеке у Горњем Милановцу.

Последњи број часописа *Археографски џрилози* доноси низ прилога из области археографије: „Миро-слава Грозданович-Пајич – филигранологијата като начин на живот“ (Нина Вутова), „*Синодик* манастира Савина“ (Марина Матић), „О двух техниках древнерусской каллиграфии“ (Олег В. Мацуев и Марија А. Скопина – Олег В. Мацуев и Марија А. Скопина), „Папир и водени знаци у *Окшоиху џрвогласнику* Ђурђа Црнојевића из 1494. године“ (Ђерђ Мор – György Mór), „Заштитна имена у дечанском *Поменику* (1595–1938)“ (Драгана Новаков) и „Нови документи за хилендарския проигумен Паисий от втората половина на XVIII в.“ (Димитар Пеев – Димитър Пеев).

Актуелна стручна периодика обилује текстовима који разматрају различите аспекте савремене делатности домаћих и светских библиотека и њихових организационих јединица (одељења и огранака). Последњи број часописа *Мозаик* доноси низ приказа појединачних активности Градске библиотеке у Новом Саду. Поводом обележавања 172. године постојања, о резултатима и новинама у раду новоградске Библиотеке говори текст Драгана Којића. Следе прилози о реализацији пројекта *Библиошека на шћранду 2017*, традиционалном летњем маскенбалу у организацији Дечјег одељења (Катарина Новаковић) и извештај о посети деце са Косова и Метохије новосадској Библиотеци (Драган Којић). Анализу рада јавних библиотека Сремског округа за 2016. годину урадила је Душанка Милорадић (*Годишњак библиотеке Срема*). У актуелном броју *Високошколских библиотека* Владимир Живановић говори о начину рада библиотеке са једним запосленим док је Марија Булатовић аутор четири прилога у којима су описане следеће библиотеке: Универзитетска библиотека у Братислави, Градска јавна библиотека Јана Павла II у Ополу, Моравска библиотека у Брну и Шлеска библиотека у Катовицама. Шлеска библиотека у Катовицама тема је и текста објављеног у 31. броју *Чишљалишта* (Вероника Павлович – Weronika Pawłowicz). *Глас библиотеке* објављује радове Марије Гордић и Весне Абадић о Универзитетској библиотеци

у Крагујевцу и Јелене Андрић о Националној библиотеци Пољске. Весна Петровић је аутор прилога који се бави библиотеком Манастира Петковица (*Годишњак библиотеке Срема*). О Библиотеци и музеју Могран у Њујорку пише Радмила Царевић док Верослава Тодоровић говори о Библиотеци Политехничке школе у Крагујевцу (*Крајујевачко читалиште*). Елизабета Георгиев потписује рад „Савремена библиотека и савремени читалац“ (*Mons Aureus*, 56). У актуелном броју *Корак библиотеке* објављен је рад „Развој књижног огранка у Севојну“ (Снежана Марић) док Гордана Симић описује рад књижаре у саставу Библиотеке у Горњем Милановцу (*Слово Ђурилово*).

Темат последњег броја *Гласника НБС* под називом *Интердисциплинарност и библиотекарство* садржи три рада на поменутој тему: „Интердисциплинарност у библиотекарству“ (Јелена Бенић), „О неким могућностима примене савремених истраживачких метода друштвених наука у библиотекарству: мерење повратног утицаја инвестиција на друштвене промене (SROI), метода фокус групе и метода метаанализе“ (Драгана Милуновић) и „Библиотекарство и лингвистика: интердисциплинарне везе“ (Добрила Бегенишић).

Актуелни број *Крајујевачко читалиште* посветио је рубрику *Тема броја* пројекту ЕУтека у библиотекама Србије. Рубрику отвара прилог Сузана Миличић „ЕУтека библиотеке – ЕУ у вашој библиотеци“. Следи текст о настанку и активностима ЕУтека кутка у Народној библиотеци Ужице и Народној библиотеци „Стефан Првовенчани“ у Краљеву (Биљана Давидовски, Нина Раденковић) и прилог о ЕУтека кутку у Народној библиотеци у Новом Пазару (Бинела Фетаховић). Утиске са студијског путовања у Брисел, у оквиру којег је дванаест библиотекара јавних библиотека, чланица ЕУтека мреже, посетило институције Европске уније и њихове библиотеке читаоцима преносе Горан Копоран и Ана Антонијевић док се рад Бојане Томовић, поред поменутог студијског путовања, бави и обележавањем Дана Европе у Библиотеци у Лазаревцу. У *Мозаику* је објављен кратак извештај о раду ЕУтека кутка у новосадској Библиотеци.

Савременом делатношћу школских библиотека бави се Маја Радоман Цветићанин у разговору са Властом Ценићем, професором српског језика у ОШ „Вук Караџић“ у Дољевцу (*Школски библиотекар*).

Следећу тематску целину у „Водичу“ чине радови који разматрају примену савремених технологија у библиотекама различитих типова. У актуелном броју *Библиотекара* Александра Тртовац даје историјски преглед аутоматизације библиотека у Србији. Настанком Библиокона, програма за електронско пословање библиотека Електротехничке школе „Раде Кончар“, бави се рад Нине Димитријевић док Јелена Митровић потписује рад „Ранганатанова ‘златна’ правила библиотекарства кроз призму библиотеке као информационог центра“ (*Школски библиотекар*). Илија Смиљанић анализира актуелно стање у школским библиотекама Златиборског округа у погледу њихове опремљености рачунарима, доступности интернета и аутоматизације пословања (*Корак библиотеке*). *Инфошека* садржи два прилога који се баве применом информатике у изучавању језика: „Игре са полилексичким јединицама за боље повезивање научне заједнице“ (Цветана Крстев и Агата Савари) и „Придевски атрибути уз именице ‘човек’, ‘жена’, ‘мушкарац’ и ‘муж’“ (Марија Пантић).

Различити аспекти дигитализације у библиотекама су тема више радова у стручним гласилима. У актуелном броју *Инфошеке* објављен је прилог о Омеки, веб-платформи за приказивање дигиталних колекција и систему за управљање њиховим садржајем (Александра Томашевић, Биљана Лазић, Далибор Воркапић, Михаило Шкорић и Љиљана Колоња), рад о електронској библиотеци Гете института (Биљана Пајић) и текст који приказује процес настанка мултимедијалног документа „Ал’ се некад добро јело“, пројекта у оквиру предмета Мултимедијални документи на Катедри за библиотекарство и информатику Филолошког факултета у Београду (Анђела Стошић, Марина Милошевић, Сандра Спасић, Драгица Драгосав, Ана Ђорђевић, и Инес Станић). Каталина Јордаке, Илсе Марјан и Дорин Балден (Catalinam Iordache, Ilse Marien и Dorien Baelden) аутори су рада „Развој дигиталних вештина и компетенција: брзи преглед стања 13 модела дигиталне писмености“ објављеног у актуелном броју *Гласника НБС*.

Жељко Младићевић и Славица Јанаћковић су аутори прилога у коме се описују појмови техничке заштите некњижне библиотечке грађе кроз пример рада на заштити збирке повеља војводе Петра Бојовића, која се налази у власништву Председништва Републике Србије (*Глас библиотеке*). Аутори Катарина Шућур, Жељко Младићевић и Славица Јанаћковић пишу о стању у коме се налази пре реконструкције и сам поступак реконструкције Археографског трезора Народне библиотеке Србије, у којем се чува вредна рукописна грађа, заједно са збирком микрофилмова, дискова и фоторепродукција (*Гласник НБС*).

Континуираним образовањем запослених у библиотекама баве се аутори Анђа Бјелић и Бојана Маринчић представљајући пројекат Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ под називом *Вики библиотекар* (*Корак библиотеке*). Драгица Радетић анализира стално стручно усавршавање библиотекара са подручја Борског округа путем акредитованих семинара које је организовала Народна библиотека Србије у периоду од 2014. до 2016. године (*Бележница*).

Лику и делу библиотечких стручњака посвећено је више прилога. У *Гласнику НБС*, у оквиру рубрике *In memoriam* објављени су прилози „In Memoriam: Љиљана Ковачевић (1946–2016)“ (Добрила Бегенишић)

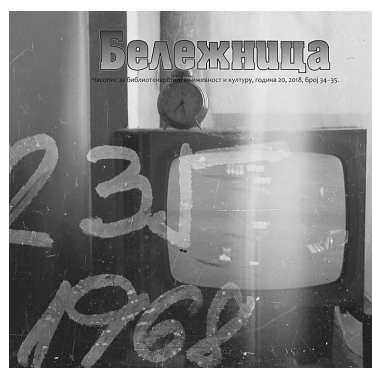
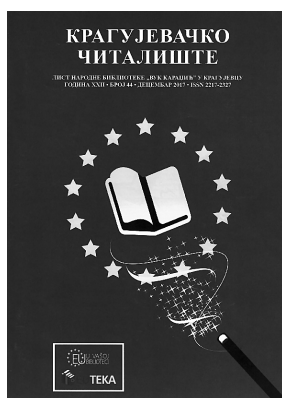
и „In Memoriam проф. др Драган Бараћ (1946–2017)“ (Милена Максимовић) док рубрика *Persona grata* објављује текст „Београд – град-библиотека: разговор са Љубицом Ђоровић“ (разговор водила Бранка Драгосавац). У *Гласу библиотеке* је објављена биографија и селективна библиографија Лазара Чурчића (Душица Грбић), а у *Годишњаку библиотеке Срема* текст „Весна Петровић – библиотекарство као оружје и као штит“ (Ружица Станковић). У *Сусрећима библиографа* је објављен рад Гордане Ђилас „Марија Јованцаи – добитник награде Душан Панковић“, реч захвалности Марије Јованцаи и текст Небојше Цвејића посвећен библиографском раду Добрила Аранитовића.

Поклону библиотечке грађе посвећено је неколико текстова. Александар Јокановић извештава о књигама које су у организацији више библиотека, издавача, школе и Црвеног Крста у Новом Саду склоњене ОШ „Милан Ракић“ у Горњој Топлици (*Мозаик*). Весна Ивановић описује акцију прикупљања књига за библиотеку ОШ „Миливоје Боровић“ у Мачкату, а Јелена Шуматић описује прикупљање књига и формирање „разредне библиотеке“ у ОШ „Свети Сава“ у Добоју (*Школски библиотекар*).

Обрадом библиотечке грађе бави се Маријана Матовић у прилогу „Стручна обрада маргиналија Миливоја Филиповића – примери из праксе“ (*Глас библиотеке*).

Резултатима библиографских истраживања бави се специјализовани зборник посвећен историји, теорији и пракси библиографије, *Сусрећии библиографа у сјомен на др Георгија Михаиловића*, са радовима представљеним на истоименом научном састанку одржаном 2016. године у Инђији. Боривој Чалић представља до сада непознати примерак венецијанског издања Псалтира из 1761. године, аутори Бојан Ђорђевић, Драгана Грујић и Гордана Ђоковић библиографију културног живота Срба у Великом рату од 1915. до 1918. године, Јелена Јањић пише о првим листовима штампаним у Босни, Татјана Богојевић о потписаним и непотписаним текстовима Лука Зоре, власника, издавача и одговорног уредника часописа *Словинац* из друге половине 19. века. Значајем нормативне датотеке личних имена у библиографском раду бави се Весна Укропина. Оливера Недељковић потписује рад „Библиографија као јасан одраз биографије – Милева (Лазовић) Петковић (Чачак, 1882 – Београд, 1954)“, Виолета Ракић презентује легат др Георгија Михаиловића који се налази у фонду Библиотеке Филозофског факултета у Новом Саду, Даниела Кермеци говори о заступљености француских аутора преведених на српски језик у библиографији *Српска библиографија: књије 1868–1944*, док Миле Стијеповић, Љиљана Станковић и Бранка Ногић потписују прилог „Мање познати Никола Тесла (из *Српска библиографија: књије 1868–1944*)“. Редовну рубрику *Из савремене библиографске праксе* отвара прилог који се бави библиографијом ЦИП-ова за монографске публикације, некњижну грађу и чланке у серијским публикацијама (Јасмина Вуканић, Наташа Горановић-Прља и Бранкица Ресан). Следе радови о издавачкој делатности Градске библиотеке у Новом Саду (Бојана Грујић), Народне библиотеке у Смедереву (Биљана Живановић) и више прилога у којима се описују методологија израде појединих библиографија: „Библиографија радова конгреса и научностручних скупова Српског друштва за путеве VIA-VITA 1953–2013“ (Јелена Добриловић Драговић), „Сто четрдесет година смедеревске штампе 1875–2015“ (Драгана Лазич), „Преглед јеврејске периодике у Србији од 1888. до 2015. године“ (Биљана Албахари), „SENT – библиографија 1–38“ (Валерија Стефановић) и рад о периодичним публикацијама у библиотекама целинама Народне библиотеке у Ужицу (Гордана Бацотић и Биљана Ристовић). Љиљана Драгичевић и Слободанка Комненић описују рад на текућој библиографији *Библиографија Србије. Серијске публикације* у издању Народне библиотеке Србије. Марија Чупић и Славица Кривокућа говоре о завичајној периодици и библиографском раду у Народној библиотеци у Нишу, Горана Стевановић потписује прилог „Очување споменичке баштине – библиографски преглед часописа *Наслеђе*“, Драгослава Родаљевић и Душица Мурић се баве фондом звучних књига на Брајевом писму у Народној библиотеци у Ужицу, а Слађана Субашић библиографијама добитника *Змајеве награде* Матице српске. Оливера Настић је аутор прегледа издања каталога изложби Петра Добровића одржаних у Галерији Петра Добровића и у згради Музеја у Београду, Катарина Карамиджковић прилога о књигама из личне библиотеке проф. др Светозара Стојановића док Милорад Миловић описује легат Радивоја Лолле Ђукића у Националној библиотеци Црне Горе са освртом на дигиталну колекцију Легата. У *Сусрећима библиографа* одштамапан је и говор Добрила Аранитовића на промоцији књиге Дејана Вукићевића *Библиографија српских енциклопедија и лексикона* у Народној библиотеци Србије и текст Вере Црљић посвећен каталозима рукописних и штампаних књига Библиотеке Епархије славонске у Пакрацу.

Овом темату припадају и радови „Прилози за чачанску библиографију: издавачко-штампарска продукција 2016“ аутора Тијане Бежанић (*Глас библиотеке*) и „Грађа за библиографију Марије Маге Магациновић (1901–2015)“ (Татјана Богојевић, *Корак библиотеке*). Рад Мирка Дрманца доноси библиографију некролога објављених у часопису *Библиотекар* од 1948 до 1997. године (*Библиотекар*). Објављена је библиографија завичајног одељења Библиотеке „Браћа Настасијевић“ (Марија Петковић, *Слово Ђирилово*) и две библиографије прилога који се односе на библиотекарство, објављених 2016. године у сремској штампи (Душанка Милорадић и Златко Пашко, *Годишњак библиотеке Срема*).

Следећа тематска целина посвећена је радовима који проучавају различите библиотечке колекције. Милијана Дмитриновић Торма описује фонд стране књиге у Библиотеци „Глигорије Возаровић“ у Сремској Митровици док је тема прилога Јелене Младеновић издвојени фонд књига са посветом аутора у Народној библиотеци у Старој Пазови (*Годишњак библиотеке Срема*).

Описом посебних библиотечких збирки бавили су се многобројни аутори. Борка Беуковић Ђосић представила је ратна издања ретких књига у фонду Библиотеке у Сремској Митровици (*Годишњак библиотеке Срема*). Ивана Јаношевић се бави историјским развојем и каталожком обрадом честитки, као и заступљености ове врсте библиотечке грађе у библиотекама и музејима Србије док Драгана Пантелић и Љиљана Башић описују и објашњавају нацрте за Орден Југословенске круне Николаја Краснова, који се чувају у Графичкој збирци Посебних фондова Народне библиотеке Србије (*Гласник НБС*). Драгана Вучковић пише о легату Николе Дреновца који се чува у Градској библиотеци „Атанасије Стојковић“ у Руми (*Годишњак библиотеке Срема*) док је Радмила Царевић аутор прилога о неколико старих и ретких књига које се налазе у фонду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу (*Крагујевачко читалиште*).

Завичајним ауторима и завичајној грађи посвећени су текстови о шидској списатељици Анђелији Станчић (Радован Сремац, *Годишњак библиотеке Срема*), о преводилачком раду Ђорђа Војновића из Инђије (Лепосава Радојевић, *Годишњак библиотеке Срема*), Радомиру Бати Бугарском, крагујевачком књижду и антиквару (Татјана Јанковић, *Крагујевачко читалиште*) и о Милени Лапчевић, првој жени етнологу у Србији и Митри Митровић, првој жени министру у Србији, рођеним у Пожеги (Јасминка Ђурић, *Корак библиотеке*). Велинка Масал Античевић пише о завичајном фонду и књигама на страним језицима које се чувају у Народној библиотеци у Шиду, а Невена Наић о завичајној збирци Народне библиотеке у Пећинцима (*Годишњак библиотеке Срема*). Горан Миленковић говори о дводелном рукопису под називом *Zvičirni i Koprotal* који се чува у Завичајној збирци Народне библиотеке у Бору, док Драган Стојменовић говори о одабраним кадровима са негатива из колекције РТБ-а Бор на којима су исписане сигнатуре, а којима је илустрован актуелни број *Бележнице* (*Бележница*). У последњем броју *Мозаика*, у оквиру рубрике *Завичајни кушак*, представљени су новосадски фотографи с краја шездесетих и почетка седамдесетих година 19. века (Блаженка Марковић).

Периодична гласила су тема једног броја радова. Рад Милице Котур указује на значај периодике у библиотекама (*Годишњак библиотеке Срема*), Тамара Јанковић пише о радничким листовима у збирци завичајне периодике Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ у Чачку (*Глас библиотеке*) док Радмила Н. Тасић описује југословенску и српску омладинску међуратну периодичку (*Бележница*). Одговорни уредник *Читалишта*, Горан Траиловић, представио је у уводном тексту садржај новембарског броја и осврнуо се на јубилеј: 15 година излажења часописа, а Ивана Тодоровић је приказала садржаје актуелних бројева домаћих стручних гласила (*Читалиште*).

Неколико радова посвећено је пружању и вредновању услуга намењених корисницима библиотека. Тема текста Ане Дуковић и Мирјане Радовановић Пејовић је библиотечка секција у школској библиотеци и активности њених чланова на плану пружања помоћи и подстицања читања и учења код ђака (*Библиотекар*). Елизабета Георгиев се бави улогом јавне библиотеке у образовном процесу деце и младих и услугама које у овом домену библиотеке пружају (*Гласник НБС*). Мирјана Димитријевић Станковић потписује рад „Поезија Драгана Лукића и подстицај читања код деце млађег школског узраста“ (*Корак библиотеке*). О доступности писаног текста намењеног слепим и слабовидим лицима говори Јелена Лешаја

(*Чишалиште*). Темом медијске писмености и пројектом њеног подстицања који се реализује у Народној библиотеци у Бору у сарадњи са информативним онлајн порталом Ist Media и уз подршку Академије Дојче Веле бави се Виолета Стојменовић (*Бележница*).

У циљу популарисања књиге, читања и локалне културе библиотеке организују и низ различитих програма и манифестација који им омогућавају остваривање контакта са бројнијом корисничком популацијом. У *Библиотечком пушоказу* су представљене активности на овом плану Библиотеке у Новом Саду (Катарина Новаковић), њеног Дечјег одељења и огранака. Актуелни број *Бележнице* објавио је текст прерађене верзије поговора „Кад процвета септембар“ у *Разлициани цветник: избор радова ученика борских основних школа насталих у радионицама креативног писања које су септембра 2017. водили Бранко Стевановић и Душан Ђурђевић* (Весна Тешовић), а Клуб љубитеља читања Библиотеке у Кладову представила је Сабина Ђуркић. Драгана Тојага описује активности Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић“ у Старој Пазови при обележавању Међународног дана деце књиге, а Љиљана Секимић културно-забавне програме на Дечјем одељењу поменуте Библиотеке (*Годишњак библиотеке Срема*). Мирјана Радовановић Пејовић, Ана Дуковић и Марина Јевтић разматрају примену библиотерапије у библиотеци основне школе и дају анализу радионице одржане у библиотеци ОШ „Душан Јерковић“ у Ужицу (*Корак библиотеке*). Љиљана Косијер се бави развијањем мултикултуралне писмености и подстицањем интеркултуралности у Градској библиотеци у Новом Саду док Даниела Скоковић представља Међународни фестивал сликовнице *Овца у кућији* који је одржан од 12. до 15. септембра 2017. године у Хрватској (*Крајујевачко чишалиште*). У оквиру рубрике *Библиотечки календар* часописа *Мозаик* објављени су извештаји о промоцијама књига и часописа у новосадској Библиотеци (Весна Живковић и Бојана Грујић). Софија Митрић говори о развијању љубави према читању у модерном добу (*Школски библиотекар*). Нови двоброј *Библиојиса* публикује културну хронику неготинске Библиотеке за период октобар 2016 – октобар 2017. године, а *Слово Ђурилово* даје сумирани приказ културних програма Библиотеке у Горњем Милановцу, радионице које је Библиотека организовала (Тања Петровић и Миодраг Даниловић) и објављује резултате конкурса Библиотеке под називом „Трагом Настасијевића 2017“.

Библиотечки пушоказ превасходно садржи препоруке за читање, листе најчитанијих књига и приказе нових издања књига, међу којима су се нашле и препоруке писца Весне Алексић. У оквиру његове редовне рубрике *Есеј* публикован је први део текста посвећеног данском књижевнику Хансу Кристијану Андерсену (Поп Д. Ђурђевић), а рубрика *Биографије* књижевнику, публицисти и глумци Радивоју Раши Попову (Катарина Новаковић).

Рубрика *Тема* актуелног броја *Чишалишта* носи наслов *Библиотеке и књижевности* и обухвата следеће прилоге: „Поље књижевности у јавним библиотекама у Србији“ (Драгана Сабовљев и Владимир Арсенић), „Библиотеке и библиотекари у уметничкој књижевности и популарној литератури“ (Милица Матијевић и Виолета Ђорђевић), „Библиотека као радионица и инспирација“ (Берислав Благојевић и Марија Павловић) и „Библиотека у сопственој соби: ауторке, јунакиње и књиге од Вирциније Вулф до данас“ (Владислава Гордић Петковић).

Годишњак библиотеке Срема објављује два прилога који се баве читањем, књигом и утицајем савремених технологија и нових носилаца информација на процес читања: „Шта чини добру књигу?“ (Драгана Нешковић) и „Читање је у моди“ (Кристина Зукић).

Вести БМС редовно публикују списак нових наслова припремљених за штампу или објављених у Војводини.

Издавачка делатност Библиотеке Матице српске представљена је кроз нове бројеве серијских и монографских публикација (*Вести БМС*, бр. 104 и 105), Градске библиотеке у Новом Саду у актуелном броју *Мозаика* док је *Крајујевачко чишалиште* представило два нова наслова – издања Народне библиотеке „Вук Караџић“ у Крагујевцу (Гордана Вучковић).

Рад издавачке куће Edward Everett Root Publishers Co. Ltd која публикује издања за библиотеке и академску заједницу представио је њен власник Џон Спирс (John Spiers), научни сарадник при Институту за енглеске студије лондонског Универзитета (*Чишалиште*).

Изложбена делатност библиотеке је тема заступљена у више часописа. Здравка Радуловић је аутор рада *„Листицање времена – изложба и каталог јеврејске периодике у Србији 1888–2016. ауторке Биљане Албахари“* (*Библиотекар*). Владислава Ивковић Марковић и Виолета Ђорђевић су представиле изложбу Библиотеке града Београда „Био једном један лаф – Душко Радовић“ одржану од 12. до 27. септембра 2017. године у Библиотеци у Крагујевцу (*Крајујевачко чишалиште*). У *Вестима БМС* је представљено седам електронских изложби Библиотеке Матице српске кроз прилоге „Перси Биш Шели“, „Марија Склодовска Кири“, „Луиђи Пирандело“ (бр. 104), „Иво Андрић“ „Стојан Новаковић“ и „Марија Терезија“ (бр. 105). У 105. броју *Вести БМС* објављена је вест о електронској изложби посвећеној Јаносу Арању и приказана је изложба одржана у просторијама Библиотеке Матице српске под називом „Јубилеји старих

српских буквара“. Актуелни *Мозаик* приказује изложбе Библиотеке у Новом Саду: изложбу сувенира – кибицфенстера на Дечјем одељењу (Катарина Новаковић) и изложбу посвећену књигама о Николи Тесли из приватне библиотеке проф. Вере Стојшић Гашпаровски.

На плану реализације матичних функција, Виолета Јовичинац Петровић је аутор прилога *Вести* у коме су дате сажете информације о појединим сегментима матичних послова Библиотеке у Крагујевцу (*Крагујевачко читалиште*). Оба броја *Вести БМС* извештавају о реализацији појединих матичних послова у Библиотеци Матице српске током 2017. године.

Извештаје о раду и сумиране приказе резултата рада појединих библиотека публикују *Бележница* и *Вести БМС*. *Вести БМС* у105. броју објављују сажетак програма рада Библиотеке Матице српске за 2018. годину, док актуелни број *Мозаик* даје извештај о активностима огранака новосадске Библиотеке у трем тромесечју 2017. године.

Вести БМС и *Крагујевачко читалиште* редовно објављују списак имена својих дародаваца.

Активностима професионалних асоцијација бави се више аутора. Објављен је извештај о раду Друштва школских библиотекара Србије у периоду између одржавања две скупштине, 2016–2017. (Мирјана Радовановић Пејовић, *Школски библиотекар*). Рубрика *Тема* другог броја *Библиотекара* посвећена је професионалним библиотечким удружењима: Богдан Трифуновић пише о оснивању и првој години рада Друштва библиотекара НР Србије, Ана Ангелова (Анна Ангелова) о професионалном удруживању библиотекара у Бугарској, Марина Винај о Друштву књижничара Славоније, Барање и Сријема, Амра Решидбеговић и Бисерка Сабљаковић о Асоцијацији информацијских стручњака – библиотекара, архивиста и музеолога у Босни и Херцеговини док Марзена Пшибиш (Marzena Przybysz) говори о Друштву библиотекара Пољске. Гордана Стокић Симончић потписује рад „Друштво југословенских библиотекара и Библиотечарско друштво Србије“ (*Читалиште*), а Ружица Станковић у актуелном броју *Годишњака библиотекар* Срема извештава о скупштини Подружнице библиотекара Срема.

Представљање стручних и научних скупова у земљи и у иностранству неизоставан је сегмент бројних стручних часописа. Конгресу IFLA WLIC 2017 (IFLA World library and information congress, 83rd IFLA General Conference and Assembly) одржаном у Вроцлову у Пољској посвећени су радови Јелене Андоновски и Наташе Дакић (*Инфошека*), Даниеле Скоковић (*Корак библиотеке*), Марије Радуловић (*Крагујевачко читалиште*), као и прилози бројних аутора штампани у последњем броју *Читалишта* (Горан Траиловић, Недељка Ложајић, Весна Вуксан, Оливера Настић, Љиљана Косијер, Маја Крулић Гачан и Ида Гашпар). Петар Лукачић је представио конференцију *Next Library 2017*, одржану од 11. до 14. јуна у Данској, а Елизабета Георгиев XXVII Националну конференцију Бугарске библиотечко-информационе асоцијације одржану 8. и 9. јуна 2017. године у Бугарској. Катарина Стефановић пише о Конференцији Библиотечарског друштва Србије *Корисници библиотечких услуга: историјска перспектива и савремене тенденције*, одржаној 13. и 14. децембра 2016. године у Београду, а Ирена Зечевић о Међународној конференцији *Посебне збирке у контексту заштите културне баштине и као подстицај културној развоја* одржану од 2. до 4. октобра 2017. године у Београду. Жаклина Николић говори о форуму Библиотечарског друштва Србије *Стручно усавршавање у условима рационализације библиотечко-информационе делатности* који је одржан 13. октобра 2017. године у Кладову. У *Годишњаку библиотекар* Срема је представљен 53. Сабор библиотекара Срема, одржан 7. октобра 2016. године у Српској читаоници у Иригу (Вера Новковић). Гордана Стевић је представила стручни скуп Друштва библиотекара Републике Српске *Књига, визија, стварност* који је одржан на Јахорини 20. и 21. априла 2017. године (*Корак библиотеке*). Жаклина Николић је представила Међународни скуп 13. округли сто о покретним књижницама у Републици Хрватској и 7. Фестивал хрватских библиобуса *Покренемо библиобус! Како покренути и одржати службу?* који је одржан у Пули 12. маја 2017. године. Весна Тешовић извештава о Конференцији Библиотечарског друштва Србије *О чему говорим када говорим о библиотекама: зајоварање, промовисање, лобирање* одржаној од 13. до 15. децембра 2017. године у Београду, а Елизабета Георгиев о постер сесији поменуте Конференције Библиотечарског друштва Србије (*Бележница*). *Мозаик* доноси приказ стручног скупа *Библионеџ 2017* одржаног 14. и 15. септембра 2017. године у Београду.

Прикази и рецензије књига из области библиотекарства редовне су рубрике већине часописа. У наставку следи списак приказаних наслова и имена аутора приказа:

Ђирковић, Сњежана. *Библиотека Захарија Орфелина: библиографија*. Београд: Православни богословски факултет Универзитета; Институт за теолошка истраживања, 2013. (Бранка Драгосавац, *Читалиште*)

Јордановић, Бранислава. *Записано ради сећања у будуће: збирка старих књижа Педагошког музеја (1755–1867): каталог*. Београд: Педагошки музеј, 2014. (Душица Грбић, *Сусрећи библиотеграфа*)

Библиографија часописа Годишњак Правног факултета у Бањој Луци: 1977–2015. Главни и одговорни уредник Витомир Поповић; уредник Снежана Савић; припремио Милан Станивковић. Бања Лука: Правни факултет, 2015. (Ивана Пајић, *Сусрећи библиотеграфа*)

Библиографија часописа Српска правна мисао : 1994–2015. Главни и одговорни уредник Витомир Поповић, уредник Петар Кунић, припремио Милан Станивуковић. Бања Лука: Правни факултет, 2015. (Ивана Пајић, *Сусрећи библиографа*)

Брзуловић Станисављевић, Татјана прир. *Породична прейиска кнеза Милоша Обреновића из Архивске збирке Јоце Вујића у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“.* Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 2015. (Драгослава Родаљевић, *Корак библиотеке*)

Гвозденовић, Ана и Наташа Антонијевић. *Библиографија прилога у часопису Повеља: 2001–2011.* Краљево: Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2015. (Дејан Вукићевић, *Сусрећи библиографа*)

Петровић, Вера Ц., Маја Р. Ђорђевић и Марија И. Булатовић. *Библиотеке – чланице Заједнице библиотека универзитетских у Србији.* Београд: Заједница библиотека универзитета у Србији, 2015. (Ана Павловић, *Читалиште*)

Ајдачић, Дејан и Вера Петровић. *Радови Дејана Ајдачића: аноширана библиографија.* Београд: Алма, 2016. (Вера Петровић, *Сусрећи библиографа*)

Гагић, Весна. *Библиографије лета Библиотеке Факултета уметности у Нишу.* Ниш: Универзитет, Факултет уметности, 2016. (Наташа Папић, *Читалиште*)

Грејбер, Дејвид. *Ушћојија правила: О технолојији, тпуосћи и скривеним радосћима бирократије.* Београд: Геопетика издаваштво, 2016. (Александра Грозданић, *Читалиште*)

Драгосавац, Бранка. *Јавне библиотеке у Србији: од 1901. до 1918. године.* Панчево: Градска библиотека; Ниш: Народна библиотека „Стеван Сремац“; Неготин: Народна библиотека „Доситеј Новаковић“, 2016. (Милица Баковић, *Глас библиотеке*, Бранка Ристивојевић, *Гласник НБС*, Ирена Зечевић, *Корак библиотеке*)

Esteban, Anhel. *Pisac u svom raju: trideset velikih pisaca koji su bili bibliotekari.* Beograd: Dereta, 2016. (Оливера Недељковић, *Глас библиотеке*; Драгана Ристановић, *Корак библиотеке*)

ISBD Međunarodni standardni bibliografski opis (Objedinjeno izdanje). Prevodilac Ana Savić. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2016. (Весна Укропина, *Гласник НБС*)

Мирчов, Светлана. *Књије и периодичне публикације објављене током Првој светској рати на Крфу, у Солуну и Бизерти: библиографија.* Београд: Универзитет; Правни факултет, 2016. (Катарина Стефановић, *Сусрећи библиографа*)

Ристић, Дејан. *Кућа несајоривих речи. Народна библиотека Србије 1838–1941.* Београд: Народна библиотека Србије, 2016. (Татјана Брзуловић Станисављевић, *Гласник НБС*; Татјана Богојевић, *Корак библиотеке*)

Библиотека кроз време: прилози ошћој историји библиотека до 16. века. Приредила Гордана Стокић Симончић. Панчево: Градска библиотека; Београд: Филолошки факултет, 2017. (Данка Ивошевић, *Библиотекар*; Десанка Стаматовић, *Читалиште*)

Правни аспекти дигитализације културне баштине. Приредио Драган Прља. Београд: Институт за упоредно право; Српска академија наука и уметности; Аудиовизуелни архив и дигитални центар, 2017. (Драгана Столић, *Инфошека*)